

ตัวอย่างการใช้ภาษาบาลี

หตถesu gikheva sadi, aathananighepano panyayati

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! เมื่อมือทั้งหลายมีอยู่ การจับหรือการวางย่อมปรากฏให้เห็น

pa-thesu sadi, oghikhamapuggikamo panyayati

เมื่อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การก้าวไปหรือการถอยกลับย่อมปรากฏให้เห็น

pa-phesu sadi, sammayunanpasaranho panyayati

เมื่อข้อศอกข้อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การคู้เข้าหรือการเหยียดออกย่อมปรากฏให้เห็น

gukhissimhi sadi, sikhajjapipasa panyayati

เมื่อท้องไส้มีอยู่ ความหิวหรือความกระหายย่อมปรากฏให้เห็น นี่ฉันใด

eva-meva hi gikheva

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! ข้อนี้ก็ฉันนั้น

jakhussimhi sadi

กล่าวคือ เมื่อจักขุมีอยู่

jakhussamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakamhi

เพราะจักขุสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

sotthassimhi sadi

เมื่อหูมีอยู่

sotthasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakamhi

เพราะโสตสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

manassimhi sadi

เมื่อจมูกมีอยู่

manassamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakamhi

เพราะฆานสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

chivhayhi sadi

เมื่อลิ้นมีอยู่

chivhasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakamhi

เพราะชิวหาสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

kaayasimhi sadi

เมื่อกายมีอยู่

kaayasamphassapajaya upapucchati oshamattato sukkhakamhi

เพราะกายสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

manassimhi sadi

เมื่อใจมีอยู่

มโนสมมุตฺสปรจยา อุปฺปชฺชติ อชฺฌตฺตํ สุขทุกขํ
เพราะมโนสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน ดังนี้
ทีฏฺฐา มยา ภิกฺขเว ฌ ผลสายนิกา นาม นีรยา
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! นรก ชื่อฉฬสายนิกา (คือนรกอันเป็นไปในการสัมผัสทางอายตนะทั้ง
๖) เราได้เห็นแล้ว
...